

živimi besedami slikal tužni položaj kmetijskega stanja. Vknjižbe na kmetijska posestva raste v ogromnej meri, davki so od leta do leta večji, stroški za obleko, posle in druge domače potreščine raste stanovitno, pri tem, ko se dohodki kmetij manjšajo. Ne da se tajiti, da si je to žalostno stanje nekoliko zakrivil kmet sam. Dokler so se še kmetje v platno, ráševino in domače sukno oblačevali in si sicer manj gizdavo, pa toliko bolj trpežno obleko izdelovali doma, bili so pač boljši časi. Ves denar, koji se sedaj znosi za malovredno ropotijo trgovcem, ostal je nekda doma. Da se pa bodo razmere našemu kmetu zboljšale, treba bode vsestranske varčnosti, treba bode pa tudi skrbno zasledovati vire, koji bi kmetu gmotno stanje olajšati zamogli. Tak vir je pač skrbna, umna sadjereja. Da bi se pa ta tudi med prebivalstvom Šaleške doline po zboljšanih načinih uredila in veseleje razširila, zato se je ravno ustanovilo sadjerejsko društvo in le-to bode le tedaj svoj namen doseglo, če mu bodo naši kmetje v obilnej meri pristopili, kajti ko bi se kmetje društva izogibali, ostalo bi isto brez pomena!

To zanimivo in podučljivo razpravo odličnega g. govornika je občinstvo z glasnim pritjevanjem vzprejelo. Da se po občnem zboru pač nismo kar razšli, ampak „botrinjo“ zaradi srečnega poroda tako nadopolnega otroka, še dokaj časa v veselej družini obhajali, tega ne bo nam seveda nihče zameril. Pevski zbor Šaleške čitalnice je s popevanjem umetnih in narodnih pesmi zabavo prav izvrstno oživil. Izvrstna postrežba gospoda krčmarja, posebno pa prav dobra Št. Andraška kapljica je pripomogla, da smo bili konečno prav židane volje.

Bog daj, da bi tudi društvo tako veselo prospevalo, kakor smo ga veselo krstili, da bi v resnici pripomoglo k povzdigi sadjereje v našem za to stroko tako ugodnem okraju.

Bog daj pa tudi, da bi društvo prav kmalu dejanske uspehe svojega delovanja s tem pokazati imelo, da ustanovi več uzornih drevesnic. Se le potem, ko bodo naši kmetje z lastnimi očmi videli, da društvo tudi nekaj zamore in zna, bodo tudi dobili zaupanje do društva. Cenjenim odbornikom bode treba torej resnega dela, s samimi zborovanji in dobrimi sveti društvo še ne bode veliko pomagalo.

„Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud pa naj Bog blagoslovi!“

Sejmovi. Dne 16. marcija v Ločah, v Šentilji pri Gradci, pri sv. Križi na Murskem polju, v Marenbergu, v Rušah, v Pleterji pri Brežicah in v Poličanah. Dne 17. marcija v Podčetrtku, v Lembergu, v Cmureku, na Rečici in v Trbovljah. Dne 19. marcija v Svičini in na Ljubnem. Dne 20. marcija pri sv. Barbari v Halozah, v Studencih pri Mariboru, v Arnožu, v Oplotnici, v Zibiki, v Stradnu in v

Slov. Bistrici. Dne 22. marcija v Šentilji v slov. Goricah.

Dopisi.

Iz Fram. (Veselo napredovanje.) V nedeljo 25. februvarija ustanovilo se je v tukajšnji gostilni g. Turnerja „kmetijsko bralno društvo“, katerega blagi namen je v prvej vrsti „pospeševati omiko ljudstva s čitanjem časopisov in knjig, nadalje pa tudi po zmožnosti gojiti petje in godbo ter prirejati društvene zabave“. — Z radostjo in na čast našim kmetom naznanjamo, da jih je v tem kratkem času že precejšnja obilica pristopila, tako da šteje društvo sedaj že 36 udov. Gotovo pa ne bode dolgo, da se bode to število podvojilo! G. nadučitelj F. Pirkmaier bral je in razlagal navzočim pravila in namen bralnega društva. Nato se je volil od 15 navzočih udov odbor in namestniki njegovi. Po dokončanej volitvi je predlagal imenovani gospod, da bi se zahvalilo društvu g. dr. Turnerju na Dunaju, pravemu buditelju in ustanovitelju svojemu, za njegovo podboro, kajti od njega prejema skoro vse svoje časopise in mnogo knjig. Enoglasno bil je nasvet sprejet in odposlala se je dotična brzojavka. Tudi tukaj mu izreka društvo svojo prisrčno hvalo! V odbornike so zvoljeni gg.: Miha Turner, gostilničar, predsednik, Matevž Koren, kmet, podpredsednik, Frane Pirkmaier, nadučitelj, blagajnik, Jernej Zamolo, trgovec in Miroslav Pučelik, podnčitelj, tajnik. Nadalje bode imela to društvo v nedeljo dne 15. t. m. ob 3 popoldne prvo glavno zborovanje pri g. Turnerju. Pri tem zborovanji bode g. nadučitelj F. Pirkmaier govoril o „sajenji in gojenji sadnega drevja“. Zavoljo velike važnosti dnevnega reda se obilna udeležba pričakuje. Odbor.

Z Ribnice. V dopisu v št. 10 „Slov. Gospodarja“ pripoveduje se neka prigodba v moji krčmi ali ona je, kolikor se mene tiče, od konca do kraja neresnična, izmišljena in naravnost lažnjiva. Res je samo, da so nekega dne, kakor sem pozneje zvedel, neki gostje v mojej krčmi, ki menda niso bili več trezni, drugega gosta, kateri je bil na klopi zaspal, s prtom pokrili in postavili poleg njega svečo. Ni pa res, da bi mu bili sveti križ v roko dali in na tak način s crkvenim obredom vganjali neumno šalo. Pred vsem pa je lažnjivo, da bi bil jaz to zaukazal svojim ljudem. Moji ljudje so pri tem popolnoma nedolžni, ker se nikakor niso udeležili omenjenega dejanja. Kar pa se mene samega tiče, tistega dne ni me bilo niti doma, ampak bil sem na opravi pri okrajnem glavarstvu v Slov. Gradcu. Sploh ne gre, da bi se meni kot gostilničarju naložila odgovornost za vsako neumno šalo mojih gostov. Rad priznavam, da bi bilo tako postopanje, kakor

ga dopisnik meni podtika, jako sramotilno za vsakega poštenega moža, izlasti pa za župana, in da bi po okoliščinah tako dejanje moglo celo zaslužiti strogo kazen. Čem večja pa bi bila sramota, tem večja je tudi odgovornost dopisnika, ki take sramotilne vesti razširja in raznaša, ne da bi se bil preprical o njih resnici. Prepuščam torej bralcem „Slovenskega Gospodarja“, da naj sami sodijo, kako naj se do- stojno označi tako ravnanje.

Anton Rietschnigg,

po dom. Petre, župan in posestnik v Ribnici.

Od sv. Ilja v slov. gor. (Čudna straža.)

Vsak Slovenec in narodnjak, kateri je po naključju dobil v roke in čital nemški časnik, posebno „Tagespošto“, v katerej so se naši Nemci najbolj bahali zavoljo zmage pri občinski volitvi pred dvema letoma, moral si je misliti: No št. Iljski Slovenci so že potopljeni v globočino nemškega morja. Pa hvala Bogu, to ni res, in to se tudi pri nas ne bode zgodilo. Mi nečemo biti in tudi ne bomo nikdar pravi steber nemškemu mostu do Adrije. Da prislovica „Slovan gre na dan“ tudi za nas št. Ilj- čanje velja, to so pokazale pri nas volitve v deželni in zdaj v državni zbor. Z dolgim nosom so pri volitvi v deželni zbor zapustili naši Nemci volišče, zdaj pri volitvi v državni zbor pa so si nakopali večno sramoto. Volitva je bila napovedana dne 13. februarja o pol tretji uri popoldne. Narodnjaki v Dobrenji in Strihovcu so se že veselili svoje zmage, vse je le pričakovalo izida volitve v št. Iljski občini. Nemci so se zbirali v krčmi, v katerej je bila volitva napovedana, Slovenci pri naših narodnih dveh krčmarjih. Naši so šli potem skupno na volišče, bilo jih je čez petindvajset, Nemcev pa 5, reci pet. Volitev se začne. Čuden prizor! Od vseh od g. vlad. komisarja po imenih poklicanih Nemcev, bil je slišati le odgovor: od- retem se. Da je bila ta beseda za naše Nemce težka, pa biti je moralo. Kaj bode pa zdaj tu- kajšnji dopisnik „Tagespošte“ njenim bralcem poročal? Gotovo nič! Zmage Slovencev že go- tovo ne zavoljo prevelike jeze, sramote pro- pada njegovih somišljenikov tudi ne. Tako je zdaj z nemško baharijo pri koncu. Zdaj pri zadnji volitvi pa so tudi naši Nemci pokazali, za kaj nas Slovenci spoznajo. „Komandirana“ sta bila namreč na dan volitve dva moža, srenj- ski berič in še en mož, da bi za red in mir skrbela. Gotovo so Nemci mislili, da pridejo k volitvi kaki cestni razbojniki, ne pa zavedni slovenski možje. Slovenski volilec ne gre na volišče, da bi se tamkaj prepiral in ravsaral z nasprotnikom, temveč le, da stori, kar njemu vele- va vest kot kristjani in izpolni svojo dolž- nost kot državljan, da bode državi in njemu v dobro in korist. Prihodnje pa se ne smešite več z vašimi „policisti“, kajti Slovenci moramo

nositi z vami enaka bremena, zahtevamo pa tudi enake pravice. Vsakemu svoje!

Iz Kamnice. (Čudno darilo.) Vsakdo se pač mora vprašati, zakaj je dobila Kamnica 400 fl., ta blažena srečna Kamnica, ravno zdaj, malo pred volitvami? To ptuje dete, društvo gasilno imenovano, že dobrega pol leta hodi po svojih slabih, šibkih nogah. Zakaj niso prej ali poznej dobili Kamničani 400 fl.? Zakaj se je ravno s temi 400 fl. delalo „agitiralo“ za „Hammer-Ambossa“? To je govorilo vse do na- šega sladkega doktorčka iz mesta. In to je tudi vedel krčevinski predstojnik, ki se drži nemčurjev in liberaluhov. Pred šestimi leti še je nemškutarje preklinjal, kar ni bilo lepo, se- daj pa je sam postal nemčurski hlapec in je tekal po Kamnici in agitiral za Schmidererja, češ. da Nemci so bolj „gšeid“. Ali on sam lomi nemščino tako, da je pes na maslu ne bi po- jedel. Če bi njegov „tajč“ povžil, gotovo ti po- gine; takšno kvasenje je njegovo nemško go- vorjenje. Da le nemško, „tajč“, kaj velja in da se z nemško „špraho“, kakor ti kvasijo, dalje pride, kakor pa s slovenščino, to veruje takim možicelnom morebiti le kako staro bablje ali pa kak prav zabiti nemškutar, ker pametnega Slovence ne najdeš nemškutarja. Verovati bi vtegnil še kak Joka P., kak večer ženin O., ki na Slovenskem neveste ne dobi in zato po Nemkah stika. Slovenski kmetje pa, ki berejo „Slovenskega Gospodarja“ in bukve družbe sv. Mohorja vedó, da so resnične besede našega pesnika, da največ „otrok materi Slavi sliši“. Zato pa vidimo v krdelu nemškutarjev le be- daste in breznačajne ljudi, ki so za par kapljic tekočine, ki grlo šegeta, predali svojo narodnost. Judeževi groši dajo še vedno obresti. In takšni ljudje pravijo, da so prosti, slobodni! Kar so nekdaj bili kmetje tlačiteljem, to so danes nem- škutarji svojim jerobom. Slovenec je sloboden, ne pa hlapec, suženj. To so le ljudje, kateri slobode niso vredni. In takšnim breznačajnejšem se prav zgodi. Slovenci smo ravno-pravni z Nemci. Dati se mora vsakemu v slov. jeziku, kar zahteva. Kdor pa le po nemščini sega, ta je podoben otroku, ki rajši ima mačuhu od svoje pristne matere. Kakšni pa so očuhi in mačuhe, to ve vsakdo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kolikor je sodba sedaj mogoča, bode nemško-liberalna stranka v drž. zboru največja, ali ni je toliko, da ima v njem sama za-se že večino. Katera izmed drugih strank se ji naj pridruži? To je težko reči, ali grof Taaffe ima v tem besedo, če sploh hoče nemške liberalce pritisniti na svoja vladna prsa. Vsakako pa se izpremeni vlada sama in sliši se, da odstopi baron Pražak in najbrž tudi grof